

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 26, 2015

Nummer 26, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1833](#) 07-07-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1799](#) 07-07-2015

RECHTSPRAAK

Het door een bevoegde opsporingsambtenaar op ambtseed opgemaakt proces-verbaal.

Het middel behelst de klacht dat het hof ten aanzien van de bewezenverklaring van feit 2 een onjuiste toepassing heeft gegeven aan artikel 344 lid 2 Sv aangezien de bewezenverklaring berust 'op enkel de verklaringen van twee verbalisanten, ondanks de omstandigheid dat deze nauw en persoonlijk betrokken waren bij het gebeuren'.

Ingevolge artikel 344 lid 2 Sv kan het bewijs dat de verdachte het tenlastegelegde feit heeft gepleegd, door de rechter worden aangenomen op enkel een door een bevoegde opsporingsambtenaar op ambtseed opgemaakt proces-verbaal. Genoemde bepaling maakt geen uitzondering voor feiten die tegen de opsporingsambtenaar zelf zijn gepleegd (vgl. HR 31 december 1934, *NJ* 1935, p. 373). Aldus geeft artikel 344 lid 2 Sv blijk van een bijzonder vertrouwen van de wetgever in de betrouwbaarheid van een proces-verbaal van een opsporingsambtenaar (vgl. HR 10 februari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AL8446, *NJ* 2004/452).

Artikel 338 Sv houdt in, voor zover hier van belang, dat het bewijs dat de verdachte het tenlastegelegde feit heeft begaan, door de rechter slechts kan worden aangenomen indien hij daarvan de overtuiging heeft bekomen. Het staat de rechter dus vrij een proces-verbaal van een opsporingsambtenaar niet tot het bewijs te laten meewerken ingeval hij op grond van de bijzondere omstandigheden van het geval – zoals de omstandigheid dat het strafbare feit tegen de opsporingsambtenaar zelf is gepleegd – onvoldoende ervan overtuigd is dat ook in de voorliggende zaak het vertrouwen in de betrouwbaarheid van het proces-verbaal ten volle gerechtvaardigd is.

Uitgangspunt is daarbij dat het is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt om tot het bewijs te bezigen wat deze uit een oogpunt van betrouwbaarheid daartoe dienstig voorkomt en terzijde te stellen wat deze voor het bewijs van geen waarde acht, zonder dat hij van zijn oordeel omtrent de keuze en de betrouwbaarheid van het door hem gekozen bewijsmateriaal rekenschap behoeft af te leggen. Dat geldt ook voor het al dan niet als enig bewijsmiddel tot het bewijs bezigen van een proces-verbaal waaraan krachtens artikel 344 lid 2 Sv de daar voorziene bijzondere bewijskracht toekomt.

Op voormeld uitgangspunt is in artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv evenwel een uitzondering gemaakt, in die zin dat ingeval met betrekking tot de betrouwbaarheid van een bewijsmiddel door of namens de verdachte een standpunt is ingenomen dat duidelijk, door argumenten geschraagd en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie ter terechtzitting naar voren is gebracht, de rechter indien hij in zijn vonnis afwijkt van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt door dat bewijsmiddel toch tot het bewijs te bezigen, gehouden is in het bijzonder de redenen op te geven die daartoe hebben geleid. Die motiveringsplicht geldt ook indien het standpunt betrekking heeft op een proces-verbaal in de zin van artikel 344 lid 2 Sv en dit standpunt niet wordt aanvaard.

Het hof heeft hetgeen door de verdediging is aangevoerd kennelijk verstaan als een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt. Hetgeen onder 2.2.3 is weergegeven bevat voldoende gegevens ter motivering van het niet aanvaarden van het naar voren gebrachte standpunt. Aldus heeft het hof in voldoende mate de redenen opgegeven die tot afwijking van het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt hebben geleid.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-07-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1799

Zaaknummer: 13/04985

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, Y. Buruma, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: S. Jongen

Wetsartikelen: 344 Sv

RECHTSPRAAK

De middelen, die klagen over het niet horen dan wel dagvaarden van getuigen en het gebruiken van een verklaring van een getuige, die op zitting niet kon worden gehoord, voor het bewijs, zijn tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte dan wel onvoldoende gemotiveerd zonder daartoe door de verdachte gegeven toestemming heeft afgezien van het horen dan wel dagvaarden van getuigen.

Het middel steunt op de opvatting dat ingevolge artikel 318 lid 7 SvM en artikel 321 SvM slechts met toestemming van de verdachte, die te dezen niet is gegeven, van het verhoor en van de (hernieuwde) dagvaarding van in het middel genoemde getuigen kon worden afgezien.

De regeling van de artikel 318 lid 7 SvM en artikel 321 SvM komt in de kern overeen met die van artikel 280 lid 4 (oud) Sv en artikel 282 (oud) Sv, zoals deze heeft gegolden tot de invoering van de Wet herziening onderzoek ter terechtzitting per 1 februari 1998 (*Stb.* 1998, 3), inhoudende:

‘Alle verschenen getuigen worden gehoord, tenzij door de rechtbank met toestemming van den officier van justitie en van den verdachte van hun verhoor wordt afgezien.’

onderscheidenlijk:

‘Indien een op de lijst voorkomende getuige niet is verschenen, beveelt de rechtbank, tenzij met toestemming van den officier en den verdachte van zijn verhoor wordt afgezien, dat hij tegen een door haar te bepalen tijdstip ter terechtzitting zal worden gedagvaard of schriftelijk opgeroepen en kan zij daarbij tevens zijne medebrenging gelasten.’

Daargelaten dat op niet-naleving van artikel 321 SvM en artikel 318 lid 7 SvM geen nietigheid is gesteld, vloeit die nietigheid in gevallen als de onderhavige ook niet voort uit de aard van de niet in acht genomen vormen. In dat verband wijst de Hoge Raad erop dat in sedert HR 28 maart 1944, *NJ* 1944/402 bestendige jurisprudentie is aangenomen dat het voorschrift van artikel 282 (oud) Sv inzake de oproeping van een op de getuigenlijst voorkomende doch niet

verschenen getuige, niet geldt in gevallen dat een hernieuwde oproeping reeds van tevoren nutteloos of overbodig moet worden geacht. Er bestaat geen grond ten aanzien van de vergelijkbare bepaling van het Wetboek van Strafvordering van Sint Maarten anders te oordelen. Ook de wetsgeschiedenis bevat geen aanknopingspunten voor zo een andersluidende wetsuitleg.

De door het middel aangevallen beslissingen van het hof getuigen derhalve niet van een onjuiste rechtsopvatting. Zij zijn in het licht van de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden ook niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Voor zover het middel daarover klaagt, is het tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat artikel 6 EVRM is geschonden doordat het onder 1 bewezenverklarde medeplegen van poging tot doodslag op [betrokkene 7] in beslissende mate is gebaseerd op tegenover de politie afgelegde verklaringen van een persoon die door de verdediging niet als getuige kon worden gehoord.

Het hof heeft kennelijk en niet onbegrijpelijk uit (i) de onder 4.3 weergegeven opmerking van de raadvrouw dat het zoeken naar de getuigen op gegeven moment moet ophouden, en (ii) het achterwege blijven van een uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek [betrokkene 7] als getuige te horen, afgeleid dat de verdediging, nadat het niet gelukt was om [betrokkene 7] op St. Kitts te horen, geen prijs meer stelde op het horen van [betrokkene 7] als getuige. Het in het bestreden vonnis besloten liggende oordeel van het hof dat de in het opsporingsonderzoek afgelegde verklaringen van [betrokkene 7] voor het bewijs van het tenlastegelegde kunnen worden gebruikt, getuigt – mede in het licht van hetgeen hiervoor is overwogen – niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 29 jaren en 9 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 29 jaren en 6 maanden bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-07-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1833

Zaaknummer: 14/03171

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 318 SvM, 321 SvM en 6 EVRM